

20 LET MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD

Če hočemo biti točni, bo 20-letni jubilej prve mladinske delovne akcije v Jugoslaviji šele letošnjega avgusta. Toda nahajamo se sredi tečna mladinskih delovnih brigad (od 24. III. do 1. IV. 1962), zato je prav, če ob tej priložnosti nekaj besedami opozorimo na to, kako dolgo pot so mladinske delovne brigade že prehodile ter kako lepa in uspešna je bila ta pot. Razumljivo je, da med mladinske delovne brigade štejemo tudi študentske, ki so v vseh velikih delovnih akcijah imele enakovreden delež. Z rama ob rami z delavsko in kmečko mladino so študentje pomagali graditi veliko število ključnih gospodarskih objektov ter pri tem z vso ostalo mladino spoznavali učinek skupnega dela tisočih mladih rok na prekopenih kubičnih metrih zemlje in ne nazadnje — spoznavali ta učinek tudi na sebi.

Da, zgradili smo velike stvari, zgradili smo našo Jugoslavijo in zgradili smo sami sebe. V prvih povojnih letih se je gesto jugoslovanskih mladih ljudi »Prvi v revoluciji« dopolnilo z besedami »Prvi v izgradnji«. In tako, kot med NOB je bilo tudi tu treba nešteto krat začeti iz nič. Razlika je bila samo v tem, da nas je bodrila velika zmaga jugoslovanskih narodov, vedeli smo, da je najhujše za nami, da nam bo zdaj z vsakim metrom nove ceste, z vsakim pragom nove železnice in z vsakim kamnom ali opeko za novo tovarno ali hidrocentralo, lepše. Mladina, ki se je prva leta po osvoboditvi udeleževala velikih delovnih akcij, je vse to vedela, zato ji ni bilo težko, če je marsikdaj odpovedala preskrba s hrano, če je bilo treba delati 10 in več ur na dan. Takrat še nismo imeli strojev, takrat so vsa ta dela navdušeno opravile mlade roke in si pri tem pomagale le

z najprimitivnejšim orodjem. Dežurstvo je bilo treba opravljati budno, s puško v roki, ker so pri nas takrat še rovarili ostanki reakcionarjev, ki jim ljudska oblast ni bila všeč.

Jugoslavija je naglo napredovala. Iz leta v leto smo bili priče večji industrijski proizvodnji in večji gospodarski moči naše domovine. Mladi so bili ves čas ponosni na svoj delež pri teh uspehih in ga vsako leto dopolnjevali z novimi gospodarskimi in sportnimi objekti. Čisti delovni efekt je vsako leto bolj stopal v ozadje in se čedalje bolj prepletal z novimi momenti. Poleg idejno vzgojnega dela smo v brigadah vse več časa posvečali tudi kulturi, športu, spoznavanju krajev in ljudi, tako tistih, ki so z nami živeli v naselju, kot domačinov. Kovale so se vse tesnejše bratske vezi. Prenekatera skupina naših brigadirjev je v Srbiji ali Makedoniji s svojimi nastopi po domačih vaseh ustvarila trajne prijateljske stike, ki se izražajo tudi na tak način, da nek kmet iz Južne Srbije vsako leto pošlje nekemu brigadirju ljubljanske študentske brigade velik paket in ga vabi na obisk.

Ljubljanske študentske brigade so v zadnjem desetletju zgradile študentsko naselje v Ljubljani, do leta 1958 pa s pomočjo pokrajinskih študentskih klubov izvedle vrsto lokalnih delovnih akcij, od takrat pa spet sodelovale na avtomobilski cesti Bratstva in enotnosti. V esem tem času pa smo sodelovali tudi na pomembnih republiških delovnih akcijah v Sloveniji. Stevilke nam povedo, da so se leta 1958 udeležile zvezne delovne akcije tri naše študentske brigade, naslednje leto štiri, leta 1960 prav tako štiri in lani tri brigade. V teh letih smo dali tudi devet brigad za

lokalne delovne akcije. Skupaj z vodstvenim in tehničnim kadrom se je vseh teh delovnih akcij udeležilo 2291 študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov. Načrti za letošnje leto so že znani.

Razumljivo je, da bodo 20-letnici mladinskih delovnih brigad letos posvečene

vse manifestacije in tekmovanja na zveznih in lokalnih delovnih akcijah. Velik jubilej nam bo v letošnjem letu dal tudi velike pobude za še večje uspehe na vseh področjih udejstvovanja mladinskih delovnih brigad.

FRANČEK LASBAHER

Dan mladosti

Letos bolj svečan kot kdajkol.

Praznovanje dneva mladosti, 70-letnice tovariša Tita, bo letos nad vse slovesno in bo trajalo od 7. IV. pa tja do predaje štafetne palice na centralnem stadionu JLA v Beogradu in še čez. To ne bo samo praznik jugoslovanske mladine, ne bo samo nad 7.000 km poti, po kateri bo šla štafeta, ne bo samo tisoče in tisoče mladih ljudi, ki si bodo predajali pozdrave za dragega tovariša Tita. Dan mladosti postaja vse bolj praznik vseh jugoslovanskih narodov, postaja simbol naših skupnih prizadevanj, našega poleta.

Letos se izteka 70 let življenja, ki je postalo dragocena lastnina naše napredne, socialistične čutnosti. V njem je posebljena naša zatiranost, naše nečloveško trpljenje, naš upor, socialistična revolucija, naše zmagoslavje, bratstvo jugoslovanskih narodov, borba za mir in prijateljstvo med narodi, toplo človeško čustvo, naša mladost. V tem življenju je posebljena naša bodočnost, naše resnične perspektive. Dan mladosti je torej praznik medsebojne povezanosti, praznik naših uspehov, velike resnične ljubezni do tovariša Tita, praznik mladosti, praznik mladih.

V Sloveniji bomo začeli praznovati Dan mladosti 7. aprila. Takrat bo izpred jeseniške železarne krenila na pot štafeta mladosti. Štafeta bo v Sloveniji prepotovala 745 km, šla bo iz Jesenic skozi Kranj, Kamnik, Velenje, Dravograd, Maribor, Ptuj, Zidani most, Novo mesto, Kočevje, Ljubljano, Postojno in Koper, do Mosta na Draganji, kjer jo bodo prevzeli mladinci iz Hrvatske. Poleg tega bomo imeli v Sloveniji še dve republiški štafeti. Prva bo krenila na pot iz Gornje Radgone skozi Mursko Soboto, Ljutomer do Ptujja, kjer se bo priključila zvezni štafeti. Ta štafeta bo prepotovala 71 km.

Druga republiška štafeta bo krenila na pot na izviru Soče in bo potovala skozi Trento, Novo Gorico, Sempas, Ajdovščino, Vipavo, Razdrto do Postojne, kjer se bo priključila zvezni štafeti. Pot te štafete bo dolga 174 km.

Proslavljanje Dneva mladosti dobiva iz leta v leto vse širši značaj. V Sloveniji so tako predvidene še posebne svečanosti v Celju, Novi Gorici, Ljubljani in Kopru. Pa tudi po posameznih občinah in manjših krajih bodo z raznimi prireditvami, ki se bodo raztegnile vse tja do poletja, nad vse slovesno počastili Dan mladosti.

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

Leto XII.

Ljubljana, 4. aprila 1962.

Štev. 6

Za bolj aktivno sodelovanje

Kdor je prisluhnil dogajanjem v Študentovskem naselju, kdor je prihajal na letne skupščine, sestanke aktivna ZK in se je za ta vprašanja nekoliko zanimal, je lahko ugotovil, da tu nekaj ni v redu. Pogosto se je dogajalo, da so bile razprave na skupščinah in drugih sestankih vse prej kot konstruktivne. Studentje so razpravljali o vprašanjih, ki največkrat niso imela zadostne teže, napadali prizadevanja uprave, negodovali in drobtinčili. Pa tudi predstavniki upravnega odbora in uprave mnogokrat niso ravnali bistveno drugače. Tu je potrebno poudariti, da je zavod v zadnjem času preživljal neke vrste krizo. Prehod na samostojno financiranje je gotovo sprožil nekatera vprašanja, ki so povzročala vodstvu vedno dovolj preglavic, študente pa prizadevala tam, kjer so najbolj občutljivi. Dogajanje v Naselju je kazalo, da se tako kot doslej, teh vprašanj ne bo moglo dobro razrešiti. Prav sedaj pa kaže, da se bo v Naselju verjetno marsikaj spremenilo.

Študentovski svet v Naselju se že dlje časa ukvarja z vprašanjem razširitve družbenega upravljanja. Prizadeva si, da bi ustvaril pogoje in možnosti za aktivno vključitev v upravljanje čim širši krog študentov. Tu je potrebno začeti že pri upravnem odboru. V Študentovskem naselju je sedaj okrog 1.500 študentov, vendar je bil dosedanj sestav Upravnega odbora tak, da sta bila v njem samo dva stanovavca Naselja. Prav tako je imel v Upravnem odboru dva člana Občinski ljudski odbor Vič, enega OLO Ljubljana itd. S prehodom na samostojno financiranje se je torej že tu pokazalo neskladje, Upravni odbor vabil na svoje seje še drugi ni bilo brez posledic. Res je, da je gre študente, kjer so lahko razpravljali, da je nudil na vpogled zapisnike svojih sej, vendar je vse to še vedno dajalo vtis upravljanja v imenu študentov. Tu so bili verjetno tudi vzroki za tako borno sodelovanje študentov na zborih koristnikov.

Nov sistem upravljanja

Pred kratkim je bil v študentovskem naselju sestanek Študentovskega sveta, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Kuratorja, Uprave in Univerzitetnega odbora Zveze študentov. Na sestanku, ki ga je vodila predsednica Študentovskega sveta Ivanka Vrhoviščak, so razpravljali na temelju materiala, ki je plod požitvalnega dela Študentovskega sveta.

ŠTUDIJ TUJIH JEZIKOV

Lektorji: stanovanje, plače...

Ze v 5. številki Tribune ste pisali o modernizaciji pouka tujih jezikov. Prejšnji članek se je dotaknil predvsem tehničnih pripomočkov, vendar menimo, da ima problem tudi drugo plat. Tokrat bi hoteli spregovoriti o lektorjih.

Kdorkoli študira tuj jezik, bo gotovo priznal, da je pri tem nadvse potrebna pomoč lektorja. Če se hočemo zares naučiti tuj jezik, moramo slišati živo govorico. To nam najlažje predstavijo tisti, ki že od rojstva govore ta jezik. Torej angleško Anglež, francosko Francoz, nemško Nемеc. Naloga lektorjev je tudi v tem, da predstavi tudi literaturo, narod, njegove navade in kulturo.

V Upravnem odboru bodo odslej štirje predstavniki študentov iz Naselja, poleg tega pa še en predstavnik Univerzitetnega odbora. Seveda bo tudi sedaj vprašanje vloge študentov v Upravnem odboru odvisno predvsem od njihove sposobnosti in pripravljenosti. V zvezi s sestavom Upravnega odbora, to zadeva predvsem eksterne člane, bi kazalo pripomniti, da bi morali biti ti predstavniki ljudje, ki hočejo biti udeleženi pri reševanju teh vprašanj in ne taki, ki jim to predstavlja le odvečno funkcijo.

Poleg sprememb v Upravnem odboru pa se bo v Naselju formiralo še večje število svetov v blokkih, menzi, servisnih dejavnostih. Sveti v blokkih bodo sestavljeni iz študentov, snažilk in hišnika, prav tako bodo sodelovali študentje v svetih menze in svetu servisnih dejavnosti. Vsi predstavniki svetov bodo člani Študentovskega sveta, ki verjetno ne bo sestavljen izključno iz študentov. To je v grobih obrisih nakazana shema družbenega upravljanja v naselju.

Učinkovitost je odvisna od vsebine, dela in sposobnosti študenta

Nič novega ne bi povedali, če bi dejali, da je napredek pri reševanju vseh mogočih vprašanj, ki se v Naselju porajajo, odvisen predvsem od vsebine, ki jo bomo dajali tem novim oblikam, od zavesti in sposobnosti ljudi, ki bodo delali v vseh svetih. Če strnemo glavno misel, ki je vodila k razširitvi upravljanja v Naselju, bi lahko dejali, da gre pri tem za bolj aktivno in širšo pritegnitev študentov k gospodarjenju te ustanove. S prehodom na izključno samostojno financiranje, kar ni več daleč, je to nadvse pomembno. Gre namreč za to, da damo slednjemu študentu možnost soodločanja pri gospodarjenju s sredstvi, ki jih sam plačuje. Če se bo tega posluževal ali ne, je njegova osebna stvar. Verjetno pa se bo tudi to odražalo na njegovem žepu.

Preden pa bodo sveti po blokkih lahko začeli uspešno delovati, bo potrebno urediti še mnogo težav, ki so potrebne za gospodarjenje v okviru enega bloka. Naj navedemo samo nekaj primerov: potrebno bi bilo kategorizirati sobe. To je bilo že povsod izvedeno, le v Naselju študent še enako plačuje za sobo v bloku, ki je bil zgrajen lansko leto in za sobo v onem, ki je star že nad 10 let in soba ni tako komfortna. Pa tudi v enem bloku so sobe raz-

Na Filozofski fakulteti imamo tri lektorje-tujce: za angleščino, francoščino in italijanščino, nimamo ga pa za nemščino. Res je, da zna nemško veliko Slovencev, da imamo dobre profesorje za nemščino, toda živ jezik se neprestano spreminja in zelo težko je do potankosti spoznati finese tujega jezika in ga pravilno interpretirati. Zato povsem upravičeno postavljamo zahtevo po lektorju za nemščino, ki naj bi bil Nемеc ali Avstrijec.

Dobiti lektorja pa ni tako lahko, kajti stalni spremljevalci tega vprašanja so stanovanje in plače. Predvsem stanovanje. Tako stanuje lektor za francoščino v Študentovskem naselju, kjer res niso najboljši pogoji. Drugi lektorji pa menda plačujejo stanovanja po deset in več tisočakov.

Kljub tako perečim vprašanjem pa menimo, da je nadvse potrebno, da se poskrbi za zadostno število lektorjev, kajti tu ne gre samo za sredstva in stanovanje, ampak tudi za študentovo znanje. Tega pa nikoli ne smemo pozabiti.

V Novem Sadu je bil 16. in 17. marca V. plenum Skupnosti jugoslovanskih univerz. Glavni predmet razprav na tem zasedanju je bil nov sistem nagrajevanja v visokem šolstvu. O teh vprašanjih je podrobno razpravljala tudi Univerzitetni svet (in nimamo namena še enkrat pisati o teh problemih.) Na sliki: predstavniki ljubljanske univerze na zasedanju v Novem Sadu med odmorom.

lične. Podobno je s porabo električne energije in vodo. Poglavje zase je odnos stanovavcev do inventarja, čistoče v toaletnih prostorih itd. Ni pa prav vsa krivda na tej strani. Prav tako bo potrebno marsikaj izboljšati pri delu snažilk in hišnikov. Tu mislimo na razna popravila, zamenjave in podobno. Potrebno bo torej podrobno razčleniti ni pripraviti še mnogo mer, ki bi postale nekako osnove za boljše gospodarjenje.

Se enega vprašanja bi se radi dotaknili ob tej priliki. Cisto ob strani, pa vendar, se z razširitvijo upravljanja in vključitvijo širšega kroga študentov v to, pojavlja bojazen, da bi se nanje prenesla tudi čisto vsa odgovornost, da bi bila v bodoče izključena vsaka, tudi konstruktivna kritika na račun dela uprave. Bojazen je morda neutemeljena, vendar je potrebno poudariti, da razširitev družbenega upravljanja nikakor ne bi smela kakorkoli vplivati na to, da bi uprava izgubila iz vidika dej-

stvo, da je študentovsko naselje še vedno neka specifična ustanova.

Z razširitvijo družbenega upravljanja v Študentovskem naselju dobiva tudi Študentovski svet bistveno novo funkcijo. Poleg že dosedanjih nalog se bodo pred ta študentovski organ postavile še nove. Po vsej verjetnosti pa bodo te nove naloge veliko težjega značaja kot so bile dosedanje. Gre prvenstveno za vlogo neke subjektivne sile, ki bo sposobna ves ta sistem speljati iz začetnih težav do kar najbolj učinkovitega delovanja.

Naj ob koncu zapišemo še naše mnenje. Z vsem tem ne bo lahko. Potrebno bo velikih sugestij, svetovanj, pogovorov, sestankov in potrpljenja. Kadrovske vprašanje bi bilo rešiti najbolj uspešno in dobiti sposobne ljudi za te organe. To je nadvse potrebno in začetek gotovo ni preuranjen.

Stane Čehovin

Republiška konferenca ZŠJ

Ziva potreba po tesnejšem sodelovanju študentov v republikah je prišla do izraza tudi v novem statutu ZŠJ, sprejetem na V. kongresu, ki je bil nedavno v Ljubljani. Prav gotovo so danes vprašanja v visokem šolstvu tako živa in aktualna, da zahtevajo zelo redno, aktivno angažiranje študentov pri njihovem reševanju. Kljub temu, da zadevajo ta vprašanja celoten visokošolski sistem pri nas, je položaj v posameznih republikah dokaž različen in samosvoj. Posplošeno in poenoteno reševanje in urejanje stvari zelo verjetno ne bi dalo pričakovanih rezultatov. In ob vsem tem je skoraj nerazumljivo, da je bila do nedavnega povezava med mariborskim odborom višjih šol in Centralnim odborom, oziro-

ma našim Univerzitetnim odborom in Centralnim odborom tesnejša in bolj organizirana, kakor povezuje študentov mariborskega in ljubljanskega visokošolskega centra. Podobno je bilo tudi s samimi visokošolskimi zavodi in ustanovami, ki so zaradi tega, ker so čutili enake probleme, pred nedavnim ustanovili neformalno Skupnost visokega šolstva IRS.

Na sestanku v prvi polovici marca so se predstavniki študentov iz Maribora in Ljubljane dogovorili o nujnosti ustanovitve republiške študentske konference, ki naj bi kot občasna institucija imela izrazito delavni značaj. Prvič naj bi bila že 20. aprila v Mariboru. Obravnavali naj bi predvsem najbolj aktualna vprašanja visokega šolstva. Poseben poudarek pa naj bi bil posvečen vprašanju položaja in vloge višjih šol v sistemu visokega šolstva in vprašanju vsebinske reforme visokošolskega študija. Gre torej za vprašanje preureditve študija dejanskim potrebam in zahtevam prakse, potrebam spremenjenega produkcijskega procesa in potrebam vse intenzivnejšega družbenega razvoja.

Konferenca bi morala dati organizaciji ZŠJ smernice za nadaljnje delo in aktivizacijo pri vsestranskem reševanju teh vprašanj in zavzeti stališča do nekaterih aktualnih pojavov in rezultatov, ki so vidni že na tej stopnji procesa spreminjanja profila in vsebine visokošolskega študija. Ob tem pa bi morala reševati tudi nekatera specifična vprašanja študentov kot so n.pr. kreditiranje in sploh materialna vprašanja študentov, ki neposredno vplivajo na študijske uspehe mladega človeka.

Pomembno je, da je do sklicanja konference prišlo, s tem so nakazane nove smeri razvoja organizacije ZŠJ v naši republiki, obenem pa je nekje nakazana tudi vsebina njenega bodočega dela.

M. Kučan

Obveščamo

vse cenjene odjemavce, da smo 30. marca tega leta odprli v LJUBLJANI, Vošnjakova ulica 2

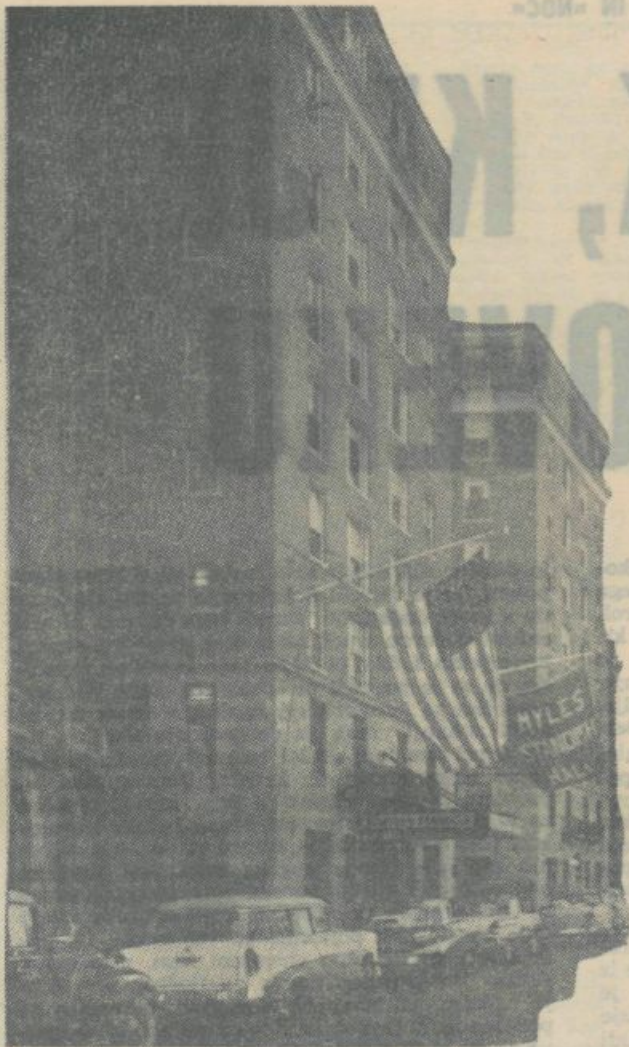
Novo specializirano trgovino

ki bo imela na zalogi gume in zračnice vseh dimenzij ter ves ostali drobn material iz gume in plastičnih mas za opremo avtomobilov.

UPRAVA TRGOVSKEGA PODJETJA

VOLAN, Ljubljana

LOJZE SOČAN je bil prvi ljubljanski študent, ki je preko AIESEC (mednarodna organizacija študentov ekonomije) preživel 6 mesecev na praksi v Združenih državah Amerike. V tej številki pričenjamo objavljati nekaj vtisov in opažanj o sodobni ameriški družbi. Na sliki: študentovski dom v Bostonu, zgrajen v značilnem starinskem bostonskem slogu

Ameriške univerze in njihovi študentje

Ni dvoma, da je gospodarski razvoj v tej deželi odločilnega pomena pri oblikovanju takega univerzitetnega sistema, čigar organizacijska oblika je vsklajena z odnosi v gospodarstvu, kateremu daje strokovnjake, kakršne le-ta v praksi potrebuje.

Ker je za ameriško gospodarstvo značilno, da ne razpolaga samo z vodilnimi tehničnimi dosežki, s čemer se lahko primerja s Sovjetsko zvezo, ampak, da jih v izredno kratkem času realizira in masovno izkorišča v praksi. To se pravi, da je takemu gospodarstvu potreben ne samo številni in specializiran znanstveno raziskovalni kader, ki odpira nove perspektive, ampak tudi široka masa ozko in najozje specializiranih strokovnjakov, organizatorjev - tehničarjev, ki realizirajo tehnične dosežke za tekoči trak.

Na vseh večjih in pomembnejših univerzah ZDA je študij trostopenjski in sicer traja I. stopnja štiri leta, v katerih se pridobi »college degree«, druga stopnja za pridobitev »master's degree« traja dve leti, z zadnjo, tudi dvoletno stopnjo pa se doseže »doctor's degree«.

Marsikdaj beremo ali pa se lahko sami v pogovoru ali pri delu prepričamo o izredno ozki specializaciji in enostranosti znanja in sposobnosti, s katerim razpolaga diplomant ameriškega collegea, ne glede na vrsto fakultete. To se pravi, da štiri-letni college ustvarja predvsem visoko-

sega v skrajnih primerih do 91 odstotkov. To se pravi, da družbeni sistem v ZDA predvsem z indirektnimi ukrepi stimulira sklade in sredstva, namenjena univerzitetnim in znanstvenim ustanovam, kot tudi raziskovalnemu delu v podjetjih samih.

Tak sistem podpore omenjenim ustanovam je vzrok, da so najslavnejše univerze, kot »Harvard University«, »Yale«, »Columbia University« itd., privatne ustanove. Zaradi renomeja so tudi šolnine zelo drage, saj znaša na Harvardski univerzi letna šolnina okrog 1000 do 1500 dolarjev, kar pomeni, da je ne zmore vsakdo in je ta ustanova poznana kot šola »upper-upper« ali vsaj »upper« razreda v tej deželi ali pa izrednih talentov, katere »Harvard University« sama štipendira.

V zadnjem času pridobivajo na pomenu in številu tudi državne univerze z znatno nižjo šolnino, ki omogočajo študij tudi mladini nižjega socialnega položaja. Kljub temu, da država že posega k reševanju tega vprašanja (vzroki: na primer v SZ diplomira letno 3-krat več inženirjev kot v ZDA), in uvajajo tudi različne oblike štipendiranja in kreditiranja, je jasno, da je precej velikemu sloju državljanov ZDA študij na univerzi onemogočen zaradi prešibkega finančnega položaja. Seveda pa so izvzeti primeri izrazite nadarjenosti in sposobnosti, kjer pa je za uspeh potrebna tudi močna volja in prizadevnost takih predstavnikov socialno šibkega sloja.

pa izmenično ukvarjajo s problemi v praksi, v znanstvenih inštitutih ali raziskovalnih laboratorijih. Seveda pa moramo upoštevati — v primerjavi z našimi univerzami — ugodnejše objektivne in zgodovinske pogoje za pridobivanje predavateljskih kadrov na ameriških in angleških univerzah.

Tudi študentje, predvsem pa njihovi socialni in študijski pogoji, se razlikujejo od evropskih standardov. Na primer, v Bostonu je najlažje spoznati takozvano študentovsko četrt po množici starih in močno karamboliranih avtomobilov. Skoro vsakdo ima avto, pa tudi če ga je kupil za 100, 50 ali 30 dolarjev. To so za nas kaj nerazumljive cene, toda ameriška serijska vozila po 10 letih ne predstavljajo nobene vrednosti več, zato jih večkrat samo še študentje rešijo »avtomobilskih pokopališč«, neredki pa so tudi primeri »nemoglosti«, tako da »križarko«, ki obtiči na cesti, spravi na pokopališče šele policija.

Le manjši del študentov stanuje v študentovskih domovih, kjer je sicer hrana znatno cenejša — le okrog 3 dolarje dnevno, toda stanovanje za ceno okrog 50 dolarjev tedensko že dosega normalne cene privatnih stanovanj, zato študentje najčesteje stanujejo po 2 ali 3 skupaj, tako da imajo svoje sobice in skupno kuhinjo, opremljeno z več kuhalniki in frižiderji. Mnogi fantje postanejo »kuharski eksperti« in po diplomni in poroki navadno obdržijo mesto »glavnega kuharja in pomivača posode v družini«.

Najti stanovanje ali sobo, predvsem v starejših mestih ne predstavlja problema, razen kar zadeva denar, saj ima vsaka druga stavba v »študentski četrti« tablico za oddajo sob ali stanovanja, v sezoni prihoda rednih študentov pa na primer glavni bostonski dnevnik objavlja tudi do 20 strani oglasov za rentiranje sob.

Ameriški študentje niso organizirani ali vsaj tesneje povezani, kot je to v Evropi. Najmočnejše so razne športne organizacije, kjer so predvsem poznana društva ameriškega nogometa univerz Harvard in Yale. Nadalje obstojijo razni biroji za socialno pomoč študentom, ki je predvsem v tem, da socialno šibkim preskrbijo razna honorarna dela. Sicer pa mnogo študentov eno ali več let dela, da zasluži dovolj denarja za stroške študija. V zadnjih letih se zelo poživlja mednarodno sodelovanje in izmenjava študentov, predvsem z Evropo. Značilno je, da se študentje za take študijske ali privatne izmenjave zelo zanimajo, kajti dandanes se vedno pogosteje sliši o napredku in gospodarskem razvoju Evrope — Skupni trg, veliko vesti, čeprav malo politično objektivnih, kroži o socialističnih državah, o položaju v Južni Ameriki in Japonski. Pred Američane se torej postavljajo vprašanja, kako obdržati ali še celo povečati gospodarski primat, še bolj pa seveda ravnoma mlade ljudi zanima, da bi globlje osebnostno spoznali te dežele in na svoje oči videli nova dejstva. Lahko bi rekli, da so Američane ti dogodki v svetu zbudili iz sanj in uživanja na lorovikah najbolj razvite države. Zato so vedno bolj pogosti študentje, ki znajo francosko, špansko, nemško, niso pa redki, ki se resno ukvarjajo tudi z ruščino in pravijo, da so ti najbolj dalekovidni.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Vojna v Alžiru je končana

Vojna se nadaljuje

»Akcijska mladina in študentov vsega sveta je bila važen faktor pri kreipitvi našega boja.« je izjavila UGEMA (Generalna unija alžirskih muslimanskih študentov). Te besede veliko poveče. Več, kot si lahko prvi hip mislimo. Vsi študentje sveta so izražali svojo moralno podporo alžirskim borcev z organiziranjem javnih zborovanj, s protestnimi pismi francoskim ambasadam in konzulatom, s pošiljanjem resolucij sekretariatu Združenih narodov in predsedniku Generalne skupščine, z zahtevami pri svojih vladah, da podpro boj alžirskega naroda s protesti pri vladah držav NATO pakta in pri drugih vladah, ki so pomagale francoskemu kolonializmu, s pošiljanjem izrazov solidarnosti začasni alžirski vladi in UGEMA pri njihovih zahtevah po popolni neodvisnosti, po enotnosti vseh Alžircev in teritorialni celovitosti.

Alžirski študentje so po zaslugi vojne raztreseni po vsej Evropi. Največ pa jih je seveda v Maroku in Tuniziji, kjer živijo v neznosnih socialnih razmerah in so v vseh ozirih odvisni od svoje organizacije. UGEMA pa je dobivala vso pomoč od nacionalnih študentovskih unij in od obeh mednarodnih organizacij, COSEC in IUS (mednarodna zveza študentov).

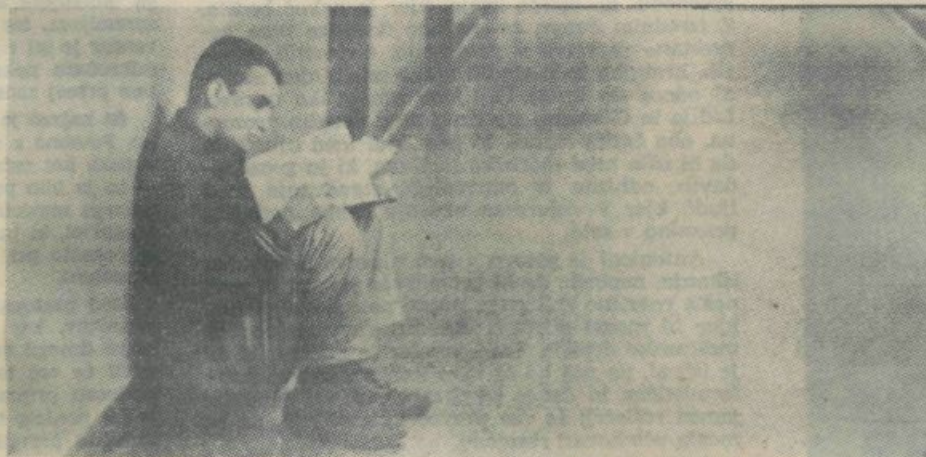
Prvega novembra 1954 je alžirsko ljudstvo prvič prišlo do orožja, da bi si pridobilo suverenost in svobodo. Ta dan je bil na Devetih mednarodni študentovski konferenci proglašen za »Dan solidarnosti z alžirskimi študenti pri njihovem boju«. Študentje vsega sveta so bili ponovno pozvani, da podpro boj alžirskih študentov za teritorialno in kulturno enotnost, proti kolonializmu in nasilju.

Na svojem drugem kongresu leta 1956 je UGEMA v resoluciji poudarila, da je kolonializem edini vir revščine v Alžiriji in da je nepismenost negacija nacionalnega dostojanstva, poudarila, da je boj alžirskega naroda boj za priznanje narodne suverenosti. Kongres je zahteval proglastitev neodvisnosti Alžirije, izpustitev zaprtih alžirskih patriotov, pogajanja z začasno alžirsko vlado. Francoske oblasti so pritisk na študente še poostrele, študentje pa so odgovarjali s štrajki in demonstracijami. Tisoči alžirskih študentov in intelektualcev so bili pripeljani v zapore in koncentracijska taborišča.

Odkar obstoji UGEMA, kljub pregarjanju in kljub svojemu nestalnemu sedežu, ni prenehala z bojem za neodvisnost in s podporo študentom-beguncem v Tuniziji, Maroku in v drugih državah.

Zgodba o alžirskih študentih je zgodba junaške in pogumne študentovske skupnosti, boreče se proti kolonializmu. Ponosni smo lahko, da smo tudi mi, kakorkoli že, pomagali k njihovi zmagi.

J. P.

kvalificiran in ozko specializiran organizacijsko-tehnični kader, v nadaljnjih dveh stopnjah pa se kandidati vse bolj nagibajo k teoretičnemu in znanstveno-raziskovalnemu delu. Taka struktura ameriškega univerzitetnega študija ima korenine v prej omenjenem gospodarskem sistemu, kateremu so osnova gigantska podjetja — največje delniške družbe z najmodernejšo tehnično opremo in najvišjo produktivnostjo, a izredno uspešno notranjo decentralizacijo (n. pr. v delniški družbi Du Pont se več enot ukvarja z raziskovalnim delom za uvedbo istega postopka). Taka podjetja lahko dajejo tudi ogromna sredstva ne le za raziskovalno delo v lastnih laboratorijih, ampak tudi znatna sredstva univerzam in znanstveno raziskovalnim inštitucijam, kajti ti skladi so oproščeni davkov na dohodek, kar znižuje davčno stopnjo na čisti dohodek podjetja, ki do-

Nadaljna značilnost je zaposlenost ameriških univerz, tako, da večina dejansko nima počitnic, kajti po končanih rednih predavanjih se začne izredna, kot tudi večerna univerza. S tem imajo predvsem zaposleni dokaj dobre možnosti nadaljnje- ga usposabljanja. Razne oblike študija pa zavzemajo lahko tako širino predvsem zato, ker je dobro rešen problem predavateljskega kadra, ki ga v glavnem sestavljajo ljudje iz prakse. S tem pa ne smemo razumeti »ljudje iz prakse« v našem smislu, kjer kljub reformi in inverziji našega univerzitetnega študija pogosto še predstavlja predavateljski kader s teoretičnimi problemi eno, kadri zaposleni v praksi, pa drugo delovno področje. Naredili bi napako, če bi rekli, da izvira v ZDA velik del predavateljskega kadra izključno iz prakse, kajti na mnogih univerzah, predvsem v I. stopnji, se profesorji hkrati ali

»Švicarska akademska športna zveza si šteje v čast, da sprejema v goste študente športnike od vsepovsod, ki bodo sodelovali na teh študentskih zimskih igrah. Dokazano je že, da so študentje temeljni element v športu mnogih dežel in da univerze pozitivno vplivajo na razvoj športa. V univerzitetnem športu nas ne smejo zanimati le rezultati. Prav tako so pomembni stiki med intelektualno elito različnih dežel, ki prispevajo k mednarodnemu prijateljstvu.

Želimo vam obilo športnih uspehov; naj se vsakomur izpolni njegove želje!»

Po tej dobrodošlici so se ob zvokih študentske pesmi »Gaudeamus igitur« nagnile zastave 21 sodelujočih držav v pozdrav zastavi Mednarodne zveze za univerzitetni šport — FISU, ki je zaplapolala na drogu. Zimska Univerziada 1962 se je pričela.

Univerziada Villars 1962

Univerziada je za nami. Rezultati so nam znani, kolajne razdeljene. Naši tekmovalci so se vrnili z eno bronasto kolajno — za 3. mesto drsalnega para Andree — Peršin. Športna javnost pri nas je zadovoljna — da le niso bili zadnji! Oziroma se še enkrat na dosežke naših študentov v Švici.

Začnimo pri alpskih smučarjih. Lakota je pred dvema letoma v Chamonixu zasedel tretje mesto v kombinaciji — kljub 20. mestu v veleslalomu. Tokrat je vozil bolje — 13. mesto v slalomu, 5. v smuku in 6. v veleslalomu — pa je vendarle pristal šele na petem mestu. Kako to? Odgovor je na dlan: konkurenca se je občutno poostri. Nekateri tekmovalci so tačas postali študentje (na primer Bogner in Mollard — zlata in srebrna kolajna), drugi — na primer Japonci pa so presenetljivo napredovali. Tudi Lakota je napredoval precej, saj je znižal razliko, ki ga je na prejšnjih tekmovanjih ločila od Bognerja od 10 na 3 sekunde!

Fanedlova in Jamnik sta se zadovoljivo odrezala. Vsem trem pa je videti, da »uspevajo« v mednarodni konkurenci le od maloštevilnih nastopov in treningov v

izopozemstvu in redkih priložnostih domačih, skromnih priprav.

Vrhunsko smučanje pa danes zahteva v sezoni od decembra do aprila celega človeka, med letom pa precej več časa kot ga premore redni študent. Študijski režim je za naše študente — vrhunske športnike, precej drugačen od vzvodnih in zahodnih. Kljub temu nas nekateri študentje častno zastopajo v mednarodnih športnih arenah, poleg tega pa še redno izpopolnjujejo študijske obveznosti. Zal le malokdo pri nas to ve in pravilno vrednoti!

V skokih vodi pot uspehov naših zastopnikov strmo navzdol. Od prvega mesta — Gorjane pred leti, tretjega — Rojina v Chamonixu 1960, je Oman pristal tokrat šele na 14. mestu. Zakaj? Odgovor je znan, poiščemo ga lahko pod črko Z: Zakopane 1962. Vedeli nismo le tega, da smo tudi v konkurenci študentov že tako daleč spodaj.

Če ne bi na zveznem forumu v Beogradu zadnji hip odobrili nastopa na Univerziadi tudi Petru Peršinu, bi ostali še brez

edinega odličja. Andreejeva v konkurenci posameznice pač ni mogla v šele od sedmega mesta. Vsekakor pa je bil nastop nasega para v Villarsu koristen, saj so nastopi v ostrejši mednarodni konkurenci za njun nadaljnji kvaliteten dvig nujno potrebni.

Selektorji, oziroma možje z denarjem (bivanje: 4 dolarje na dan za tekmovalca!) so pravilno sklenili, da naši tekači ne bi opravičili nastopa. Sovjetski tekmovalci so pobrali vsa priznanja, uvrstitev na začelju pa je bilo že dovolj. Na udeležbo hokejistov študentov nismo mogli niti pomisliti.

☆

Kljub trditvam, da se na vseh mednarodnih športnih prireditvah kujejo boljše, prijateljski odnosi med športniki različnih narodnosti, to le težko verjamem. Tekmovalci med dnevi preizkušeni v prestižnem boju za priznanja nimajo časa za prijateljsko razgovorjanje. Vse preveč imajo opravka s pripravljanjem opreme, njih samih ali pa z nasprotniki (pri hokeju). Vodje ekip pa zahajajo le na vpljudnostne obiske, na z etiketo strogo omejene sprejeme. Tudi tokrat ni bilo drugače. V veliki meri so gostitelji sami poskrbeli zato, da so ekipe živele strogo zase.

Prvič sem ruske tekmovalce obiskal v hotelu. Pridružil sem se jim pri igranju domina. (Kart ne igrajo!) Razgovor z dvema znancema je hitro stekel: kaj počneta, o skupnih znancih, o hokeju, »čudnih« — resnih Švicarjih, o vodki... Napovedi o lastni uvrstitvi niso dajali: alpsko smučanje jim ne gre od rok. Prisedli so še drugi, med njimi dva starejša, Morda trenerja ali pa? Kljub širokemu nasmehu na njunih obrazih sem se po »novenem« pogovoru kmalu poslovil.

Srečanje s hokejistom Rjevcom — značilno za ruske športnike. Zamenjava značk, malo propagande za Titova, nasmeh, stisk roke in že je odšel naprej »sejati« kozmonavte, Lajke in satelite. Odjemavec ni zmanjkalo. Celotni Švicarji so jemali to rdečo propagando.

Zadnji dan — semanji dan. Dnevni ce tekmovalcev z Vzhoda so ostale v Villarsu, v rokah trgovcev s športno opremo. Rusi ponujajo konzervo kavjarja za naše jeklenke. Poljaki in Čehi iščejo le opremo s »pravega« Zahoda.

Zašel sem na sprejem za francosko ekipo. Tam sem se počutil precej domačega. Bili so že zelo veseli. Osvojenih 6 kolajn so krepko zalili. Več nisem izvedel kot, da so preimenovali študentsko športno organizacijo in da so na tihem računali na boljše uvrstitve, toda smola, kaj hočemo.

Nemci in Avstrijci so se držali precej zase — dokler so trajala tekmoval-

Na hokejskem turnirju so nastopila le štiri študentska moštva: Sovjetska zveza, ČSSR, Švedska in Švica. V odločilni tekmi za prvo mesto so Čehi premagali — delno s pomočjo slabih švicarskih sodnikov — Ruse s 3:1, bronaste kolajne pa so prejeli Švedi. Na sliki: gneča pred ruskim golom v tekmi s ČSSR

nja, šele potlej so se malo sprostiti. Morda so bili s tekmovalci bolj prikladni. Le oni, ki so bili že pri nas v Kranjski gori, so se ob srečanju nasmehnil, brčkone ob spominu na poslovljni banket, sljovovke itd.

Razred zase so bili Španci, s svojim smučarskim znanjem (zasidrali so se na »repu«, obenem s Holandci in Luksemburžani). Imeli pa so najlepše značke. Edini so pripravili kratko predstavo na zaključnem plesu, ki bi naj bil prava revija mednarodnega študentskega sodelovanja. Zal ni bilo tako.

Švicarji so se pokazali kaj slabe gostitelje, saj so oskrbeli le dvorano in godbenike, zabavali pa so se gostje po svoje. Edina oblika krepitve mednarodnega prijateljstva je bila zamenjava značk, ko so te pošle je prišlo le še redko do mednarodnega sodelovanja — pri twistu.

☆

V precej klavnem vremenu smo zapuščili Villars. Ostala so nam v spominu

lepa doživetja. Pozabili pa še nismo povsem nekaterih neprijetnosti. Organizatorji so se trudili, da bi nam pregnali občutek nezaželenosti oziroma sovraštva, ki so ga bili polni nekateri časopisi, med njimi žal tudi študentski. Nekaterim Švicarjem ni šlo v račun, na njihovi zemlji pride do srečanja tristoletnih študentov, ki so v športnih tekmovanjih »za slavo njihovih univerz in športa sploh« preživeli skupaj teden dni. Morda jim ni ugajalo to, da so ti študentje v večini delno pozabili na razlike, ki jih ločuje; da so pozabili, da je sožitje nemogoče.

Ko je stara študentska pesem zadnjič zadonela v Villarsu, sem si predvsem želel, da srečam čez dve leti v Tatrach, v Spindlerovih mlinih precej teh mladih ljudi, da si homo tam bližje drug drugemu. Seveda sem si želel, da bi se naši študentje tam znatno bolje odrezali. Prvo željo bodo le z malo dobre volje izpolnili mladi vsega sveta, drugo pa bo našim tekmovalcem in ljudem, ki jih bodo pripravljali, precej težje izpolniti.

Državno prvenstvo v smučanju

20. in 21. marca je bilo v Kranjski gori v organizaciji Zveze študentskih športnih organizacij in akademskega smučarskega kluba Olympia meduniverzitetno prvenstvo v smučanju (smuk in veleslalom) in medfakultetno prvenstvo ljubljanske univerze (veleslalom).

Prireditvev je nedvomno uspela. Na meduniverzitetnem prvenstvu so se zbrali predstavniki petih univerzitetnih središč: Reke, Sarajeva, Splita, Zagreba in Ljubljane. 28 posameznikov in dve študentki so tekmovali in se borili za prvo mesto v konkurenci posameznikov in moštev. Prvenstvo je bilo toliko bolj zanimivo, ker so posamezne ekipe že precej napredovale. To velja zlasti za kolege iz Sarajeva in Zagreba, pa v določeni meri tudi za kolege iz Reke. Ti so uspeli mnogo bolj kot prejšnja leta. Uvrstili so se pod sam vrh v tekmovalju posameznikov. Slabše je bilo moštvo Splitčanov, ki pa so pokazali neverjetno voljo, ljubezen do tega športa in navsezadnje pogum.

Tekmovanje ni bilo pomembno zgolj zaradi rezultatov, ki so jih dosegli posamezniki in moštva. Enako, če ne bolj, je pomembno to, da je bila to priredit-

tev, na kateri se je zbralo le nekaj več univerzitetnih moštev, kot je sicer navada. To priča o tem, da je naposled le zmogalo načelo, da te tekme niso le kvalitetna manifestacija najvišjih športnih dosežkov, ampak tudi manifestacija športnega in telesnovzgojnega udejstvovanja študentov sploh. Tako je tudi razumljivo, da so se tega tekmovanja udeležili Splitčani, brez mnogo tradicije, a z veliko voljo kot jo na sploh kažejo mladi ljudje. Svoje pomanjkljivo smučarsko znanje so nadomestili z borbenostjo in vnemo in ko so se spuščali od starta navzdol, so spominjali na naše mladince in brigadirje, ki so premagovali mnoge težave z vzkliki »Za Tita, za domovino, ho-ruk«.

Te besede smo slišali tudi na progji v Kranjski gori.

Prireditvev je uspela tako v kvalitetnem pogledu in kot manifestacija športnega delovanja študentov.

Zadnji dan tekmovanja je bilo na sporedu tudi prvenstvo ljubljanske univerze med posamezniki in ekipami. Več kot 90 tekmovalcev in tekmovalk, ki so ob 11. uri dopoldne že bili na progji, so že z zgodnjih jutranjih urah odpotovali iz Ljubljane in tako res učinkovito izkazali svojo vnemo in prizadevanje za športno življenje na univerzi. Nastop je bil kvaliteten in množičen. Mnogi tekmovalci so na isti progji kot je bila za državno prvenstvo dosegli boljše rezultate, kot polovica tekmovalcev meduniverzitetne tekme. To je nedvomno lep rezultat, ki obenem kaže, da je med našimi študenti mnogo dobrih smučarjev, ki le nimajo zadovoljivih pogojev, da bi napredovali.

Uspehi in rezultati naših tekmovalcev na obeh kranjskogorskih progah, ki jih je trasiral Budinek, so vsodbudili vodstvo tekmovanja, da predlaga za prihodnje leto organizacijo množične in kvalitetne študentske smučarske tekme v Kranjski gori, na kateri bi sodelovalo tudi večje število tekmovalcev študentov iz tujine.

PEGAZ DA

To je tragična tragedija treh pesnikov v treh dejanjih. Prizorišče: zasnežena pokrajina, v sredini nje suha tepka, kjer pesniki zborujejo. Čas: nekako od polnoči proti eni. Nastopajo: Boleslav I, Boleslav Bolni in Boleslav ta Zeleni. (Blagohotno naprošam bravce, naj skušajo razumeti, da so imena izmišljena, vendar vsaj nekoliko karakterizirajo njihove prave narave in značaje. Vsi so iz istega rodu, kar priča njihov priimek. Če pa jih srečate kje v latinski četrti, jih kar ustavite. Srečate na primer Boleslava ta Zelenega, ki je najmlajši in ima v imenu plemiški pridevek ntae. Rečete mu: Ej, zadnjič sem bral eno tiskanje o tebi, vendar nisem nate

BOLESNAV I.: (zmrznejno) Brrrr. Mraz je, mraz.
BOLESNAV BOLNI: (podučno) Brrrr. Mraz je, mraz.
BOLESNAV I.: (tako jezno, da se takoj ogreje) Plagiat. Jaz sem prvi rekel, da je mraz.
BOLESNAV BOLNI: (tako jezno, da se takoj ogreje) Jaz, jaz, rega kva, rega, crk — mrk, stol-kol, vran-bolan.
BOLESNAV ta ZELENI: (odobravajoče): Rojen psenik, rojen pesnik. Treba bo napisati intervju, intervju. Ej, Boleslav I, koliko je v fondu za naročene kritike?
BOLESNAV I.: Predvsem pa protesti-

nje ure. 2. Naš uspeh pri folku. 3. Fond za naročene kritike. 4. Vprašanje črnila in podobne tehnične zadeve. Se strinjate?
BOLESNAV BOLNI: (odsekano) Da.
BOLESNAV I.: (prav tako) Da.
PEGAZ: (glej zgoraj) Ne.
BOLESNAV ta ZELENI: Kako, ti se ne strinjaš? Osel nemaren. (Ga udari).
PEGAZ: Jaz sem lojalna žival, zato vas prosim, da me ne tepete. Z dnevnim redom se ne strinjam in sicer glede prve in druge točke. Moja pamet mi da vedeti, da ste v času od včeraj do danes napisali dovolj in tudi v uspeh pri folku ne dvomim. Ustaviti bi se morali samo pri tehničnih težavah, kajti te so pri nas edini problem.
BOLESNAV ta ZELENI: Nadaljuj, to da pazi se.

BLISKOVNIK: Tako se tem stvarim streže.
LUNA: O, hvala.
VETER: Prihranil si mi angino pectoris. (Sedaj o njih v celem dejanju ni več slišati.)

EPILOG

Tako se je naša tragična tragedija končala. Drugi dan so na mesto nesreče prihajale razne živali in pomilovale Pegaza, ki je bil sicer odkrita in dobra žival, le malo preveč naiven je bil, ker si je izbral tako družbo. Živali so izbrale novega Pegaza, vranca, ki je bil popolnoma bel in ga poslale dobrim ljudem v vas.
Iz te tragične tragedije sledi moralen poduk: pesniki so bili vse preveč domišljivi, da bi ljudem segli do čevljev, kaj šele do srca. Zato so izginili iz tega življenja in nihče več se jih ni spomnil. Niti toliko si niso opomogli, da bi odšli na elizejske poljane motorizirani. Ljudje pa so si oddahnili in v deželi je zavladovalo vsesplošno veselje. Rajali so tri dni in tri noči. V deželo je prišla pomlad.
Napisano v letu 1111 predgospodovnem od Joahima, pisuna. Posvečeno v poduk ljudem in živalim.

sploh pomislil. Pouk, ki iz tega sledi: za-sluziš si stekleničico zdravil v gostilni pri Lesenem kamnu).

Nadalje opozarjam, da je ta tragična tragedija treh v treh dejanjih pravzaprav nova literarna zvrst. O njej bodo spregovorili razni kritiki, rekoč, da je to pravzaprav anti-tragična tragedija. Še nekaj besedic o pisatelju in pisanju tragedije: Avtor Joahim je imel pred seboj svitli cilj, da se angažira v smislu svojega osveščevalnega poslanstva in da podučno pokaže rešitev raznih problemov, ki dandanes tarejo mladi pesniški rod. Tragično tragedijo je napisal s pomočjo megatonskega traku, ki ga je besno veselo predhodno montiral v suho tepko. Večino stvari pa je ukradel po raznih virih in je tega zelo vesel. Sedaj pa k stvari.

I. DEJANJE

Noč. Nekje udari ura dvanajsto. Prasketanje po zraku se sliši. Nekje molče tuli volk, samo zato, da je v zdušje še bolj

prozljivo. Prasketanje v zraku postaja vse različnejše. Pokrajina je zasuta s snegom, suha tepka sredi nje onemoglo steguje svoje veje v blazno-vijolčasto nebo. Končno se pokaže vzrok čudnemu prasketanju v zraku. Trije pesniki prijezdijo drug za drugim skozi zrak. Jezdijo peresa, od njih pa, groza, kaplje še sveža tinta. Zobje se jim fluorescenčno svetijo. Potem prvi zmanjša gas in pristane pod tepko. Nato je drugi in tretji.

ram. Naročene kritike morajo kompleksno zajeti delo najboljšega med nami, ta pa sem jaz: bav-mav, zelen-rumen, krastipasti, biti-kliti, ha-ha. Takole jaz stresam rime.

BOLESNAV BOLNI: Tako ne pridemo nikamor. Prosim, vsem ljudem v Blatni vasi je jasno, da smo mi trije najboljši pesniki v tej vasi, predvsem pa mislimo to mi trije. In če mislimo mi trije to, potem bo to gotovo res. Naš sloves sega celo na sever, do vasi Mlakuža, na jug do Zabajka, na vzhod do Barja... (Se veselo obližuje. Hvala, ki si jo je izrekel, mu godi). Mi, vsi trije, smo najboljši. In mi bomo prosvetlili ta folk te Blatne vasi tega imena.

(Tega so trije pesniki tako veseli, da se potem celo prvo dejanje veselijo. Spušča jo razne neartikulirane krike veselja. Vse poljske in gozdne zveri zbežijo, boječ se njihovih fluorescenčnih zob. Volkovi stisnejo rep med noge in tečejo, medved se je zbudil iz zimskega spanja in vzel pol kilograma ciano-vodika, sraka Kvaka je slovesno pristopila k suhi tepki in se obesila na svoj lastni krik. Mrzel zimski veter jo je pozibaval, obešenko iz obupa in ji pel zadnjo pesem).

V vsej deželi je zavladovala nepopisna groza.

II. DEJANJE

(To dejanje je kot pravljica)

PEGAZ: (veselo in priliznjeno) IA, ia, iilia, ia, ia...

VSII BOLESNAVI: (rezgetujoče) Ia, iilia, ia, ia...

(Potem se takole nekaj minut pozdravljajo).

PEGAZ: Naj mi ne zamerijo, ker sem prišel tako pozno. Ko sem bil še konj, sem hodil hitreje. Sedaj, ko sem se podvrpel, na vašo željo, plastični operaciji, in sem Ia, grem počasneje. Razen tega me je nocoj hotel odvreči v svojo štalco mlad fant, ki piše pesmi o svoji plavalaski in soncu. Brcnil sem ga, kot ste me vi naučili, ia... ia...

VSII BOLESNAVI: (odobravajoče) Ia, ia, ia...

PEGAZ: Jaz se dam osedlati samo vam trem. Jaz sem pošten osel.

BOLESNAV I.: Tudi mi smo pošteni, ia, ia.

BOLESNAV BOLNI: Mi smo cvet.

BOLESNAV ta ZELENI: Mi smo pesem.

PEGAZ: MI SMO MI.

VSII SKUPAJ: Ia, ia, ia.

BOLESNAV ta ZELENI: Dovolite mi, dragi, da sedaj, ob polnoštevlni udeležbi (požgečka srako, ki se je obesila na svoj lasten krik), da sedaj začnemo s sejo. Predlagam naslednji nočni red: 1. Pregled dela v času od prejšnjega dne do današ-

PEGAZ: Torej tehnične težave. Imam nekaj radikalnih predlogov. In sicer, ia. Predlagam, v zvezi s prvo točko: da si najamete kakih petdeset ljudi, ki vam bodo pisali pesmi. Res se ne spodobi pesnikom, da bi sami delali. Predlagam še nekaj lo-kostrelcev, ki bodo te pesmi vsiljevali ljudem. Morali jih bodo brati in kupovati. S tem se, mimogrede, poveča fond za naročene kritike. Nadalje predlagam, da nehate jezdit na peresih. To ni sodobno. Naročite si kemične svinčnike na tri prestave.

BOLESNAV BOLNI: O tem bo treba razmisliti.

PEGAZ: To glede tehničnih težav. Nadalje ima še predlog glede sebe.

BOLESNAV I.: Samo ne bodi preveč zahteven.

PEGAZ: Kar težko mi gre beseda izza zob, ia... Veste, ko sem danes na poti sem razmišljal, sem ugotovil, da sem tudi sam začel pesniti. Če sem prestal eno plastično operacijo, ko ste me iz konja spremenili v svojega osla, me spremenite še v... v človeka, kot ste vi. Moja oslovska pamet mi narekuje, da sem ravno tak kot vi, le oblike nimam prave. Pri moji zdravi oslovski pameti da res.

VSII BOLESNAVI: Ja, kdo bo pa naš pegaz? Ia, ia.

Vsi se globoko zamislijo. Potem razmišljajo vse do konca drugega dejanja, ki je kot pravljica.

III. IN ZADNJE DEJANJE

V tem dejanju pravzaprav nihče od zborovateljev ne spregovori. V dejanje se vmešajo višje sile, predvsem pa deus ex mašina, ki stvari povsem razčisti. Ime mu je, malce nenavadno, Bliskovnik.

VETER: (tuli) Ušesa me že boljijo od tega rezgetanja tam spodaj pod suho tepko, uuuuu. Tako se bom ujezil, da bom zapihal s tako silo, da bo šlo vse k vragu, pa četudi pri tem staknem angino pectoris.

LUNA: (že na pol crknjena) Raje prenesem deset atomskih eksplozij na svojem licu kot pa da bi še eno noč poslušala te prazne marnje. Še Gagarin ni bil tako siten kot tale onesa, ki se imajo za pesnike. Le zakaj ljudje v Blatni vasi, Mlakuži in Zabajku ne naredijo konec temu početju. Jaz bi jih udarila s streljo, če bi dosegla do tam, potem bi jih povaljala v katranu in nato v kurjem perju in pesku in jih pognala čez Barje.

VETER: Ej, prav imaš, sestra. Ljudje si premalo upajo. Če bi to storili, se bi jim zdelo, da niso kulturni, uuuuu...

BLISKOVNIK: (preteče) Brat Veter in sestra Luna. Glejta, takole se tej stvari streže. (Stegne svojo roko in iz nje požeze streljo. Noč postane naenkrat svetla. Suha tepka se zamaje, vendar obstane. Pesnike razmeče po tleh, Pegaza tudi. Ne gibljejo se več).

LJUBLJANA,
1. APRILA 1962

Iz dobro obveščenih krogov smo izvedeli, da nam bo odslej omogočeno tedensko izhajanje na 24 straneh.

V naslednjih številkah, ki bodo tiskane v večbarvnem tisku in na uvoženem papirju, boste lahko brali ekskluzivne reportaže naših dopisnikov iz tu- in inozemstva, objavljali bomo celostranske fotografije z ugankarsko prilogo in slikanico za naše male bruce.

(Kdor ne verjame, naj ga peklenski Belcebub vzame!)

